

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «УМАНСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ УМАНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

«Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
Протокол №5
від 17.12.2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор коледжу
Віталій КУЖЕЛЬ
17.12.2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ДИПЛОМНЕ ПРОЄКТУВАННЯ) У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ «УМАНСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ УМАНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Умань 2025

1. Загальні положення

Дипломний проєкт – самостійна індивідуальна робота аналітичного, технологічного, конструкторського, експериментального, розрахункового, бізнесового або організаційно-економічного характеру, що містить рішення завдань узагальненого характеру.

Кваліфікаційна робота — це самостійна підсумкова робота здобувача освіти, яка має дослідницько-аналітичний характер, містить теоретичне обґрунтування, аналіз та узагальнення інформації, а також практичні висновки й рекомендації, і виконується з метою підтвердження сформованості професійних компетентностей випускника

Дипломний проєкт /кваліфікаційна робота/ відображає рівень теоретичних знань і практичних навичок випускника в рамках обов'язкової та вибіркової складових освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра, його здатність до самостійної професійної діяльності як фахівця.

Підготовка і захист дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ – завершальний етап навчання студентів за освітньо-професійною програмою підготовки фахового молодшого бакалавра та формою атестації здобувачів фахової передвищої освіти з обраних спеціальностей.

Метою виконання дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ є систематизація знань та розширення навичок щодо вирішення завдань відповідно до професійного спрямування.

Основними завданнями дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ є:

- розвиток навичок самостійної роботи, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань;
- набуття вмінь систематизувати та аналізувати літературу з питань, що вивчаються;
- засвоєння методів формування завдань та вибору підходів щодо їх вирішення і шляхів реалізації в конкретних виробничих умовах;
- оволодіння сучасними методиками розрахунку і аналіз отриманих результатів з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення.

У дипломному проєкті/кваліфікаційній роботі/ здобувач освіти має показати:

- його відповідність реальним умовам виробництва;
- логічність побудови та викладення матеріалу;
- лаконічність формулювань та їх зрозумілість для сприйняття;
- переконливість аргументації та доказовість висновків;
- обґрунтованість прийнятих рекомендацій виробництву.

За прийняті у дипломному проєктуванні/кваліфікаційній роботі/ рішення і за достовірність усіх даних відповідають її автор та керівник.

Дипломний проєкт /кваліфікаційна робота/ виконується в умовах освітнього процесу під організаційно-методичним керівництвом педагогічного працівника циклової комісії спеціальних профільюючих дисциплін коледжу.

Основними етапами підготовки та виконання дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ є:

- вибір теми і об'єкта дослідження;
- затвердження теми наказом директора коледжу;
- розробка завдання на дипломний проєкт/кваліфікаційну роботу/ та складання календарного плану її виконання;
- опрацювання літературних джерел за темою дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/;
- проведення наукових досліджень та експериментів, пов'язаних з темою дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/;
- детальне вивчення об'єкту дослідження, збирання фактичного матеріалу під час проходження переддипломної практики;
- обробка результатів досліджень та фактичного матеріалу із застосуванням сучасних методів аналізу;
- написання першого варіанту тексту, подання його на ознайомлення керівникові;
- усунення недоліків, визначених керівником, написання остаточного варіанту тексту, оформлення дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/;
- подання електронної версії дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ для перевірки на наявність плагіату;
- попередній захист дипломного проєкту на циклових комісіях спеціальних профільюючих дисциплін
- отримання відгуку керівника;
- подання зброшурованої у твердій палітурці завершеного дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ на циклову комісію;
- захист дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ на засіданні екзаменаційної комісії (далі – ЕК).

Етапи підготовки дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ фіксуються у плані його виконання.

До захисту дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ на засідання ЕК допускаються здобувачі освіти, які виконали всі вимоги індивідуального навчального плану – успішно склали заліки та екзамени, захистили курсові роботи (проєкти), пройшли практики та захистили звіти про них, успішно пройшли попередній захист дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ на цикловій комісії спеціальних профільюючих дисциплін та його перевірку на наявність плагіату.

Здобувачам освіти, які успішно склали кваліфікаційний іспит та захистили дипломний проєкт/кваліфікаційну роботу/ за освітньо-професійною програмою

підготовки, рішенням ЕК присуджується освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр» та присвоюється відповідна кваліфікація.

2. Вибір та затвердження теми дипломного проєкту

Підготовка дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ передбачає:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/.

Вибір проблеми досліджень для виконання дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ не обмежується окремими галузями економіки, видами діяльності, організаційно-правовими формами та формами власності підприємств, установ та організацій, на матеріалах яких буде ґрунтуватися дипломний проєкт /кваліфікаційна робота/. Як правило, вибір здобувачем освіти теми дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ зумовлений виконанням окремих індивідуальних робіт з елементами попередніх наукових досліджень. Такий підхід до організації процесу підготовки дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ є ефективним, адже у процесі поточного навчання здобувачі освіти вже набули певних знань з обраної проблеми досліджень, тому здатні більш професійно вирішувати питання удосконалення практичної діяльності.

Здобувачу освіти надається право самостійного вибору теми дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ в межах орієнтовної тематики, яка розробляється випусковою цикловою комісією, що забезпечує реалізацію вибіркової складової освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра з урахуванням пропозицій і потреб установ, підприємств та організацій.

При виборі теми дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ слід керуватися власними навчальними та науково-дослідними інтересами, наявністю теоретичної бази та власних розробок, можливістю отримання необхідних матеріалів під час проходження виробничої практики, орієнтацією на характер майбутньої професійної діяльності.

Тематика дипломних проєктів /кваліфікаційних робіт/ оновлюється щороку на цикловій комісії спеціальних профільюючих дисциплін. Оновлюючи її, випусковим цикловим комісіям необхідно дотримуватись такої структури тем:

75% – теми узагальненого характеру (базові теми, що відповідають проблемам практики);

25% – теми сучасної проблематики.

Виконання дипломного проекту/кваліфікаційної роботи/ базується на матеріалах обраного об'єкту. Не дозволяється виконувати дипломний проект /кваліфікаційна робота/ кільком здобувачам освіти однієї академічної групи з однієї й тієї ж теми. Якщо подібну тему дипломного проекту/кваліфікаційної роботи/ виявило бажання готувати кілька здобувачів освіти, остаточне рішення приймає завідувач відділення, виходячи з термінів подання заяв здобувачами освіти на відділення.

Обрана здобувачем освіти тема закріплюється за ним на підставі його письмової заяви на ім'я завідувача відділення чи директора. Заява погоджується з керівником дипломного проекту /кваліфікаційної роботи/.

Здобувачам освіти заочної форми навчання пропонується обирати тему дипломного проекту/кваліфікаційної роботи/ з урахуванням потреб виробництва, зокрема підприємств, установ, організацій, де вони працюють.

Закріплення за здобувачами освіти тем дипломних проектів /кваліфікаційних робіт/ і керівників оформлюється наказом директора коледжу за поданням відповідного відділення упродовж перших двох місяців від початку останнього семестру навчання.

Тема дипломного проекту /кваліфікаційної роботи/ може бути уточнена за заявою здобувача освіти на засіданні відповідної циклової комісії, але не пізніше, ніж за два місяці до визначеного терміну подання завершеного дипломного проекту /кваліфікаційної роботи/ до захисту. Зміна теми дипломного проекту/кваліфікаційної роботи/ оформлюється наказом директора коледжу за поданням відповідного відділення.

Для керівництва здобувачам освіти, які готують дипломні проекти /кваліфікаційної роботи/, за поданням циклових комісій наказом директора коледжу призначаються керівники – викладачі, коло наукових і фахових інтересів яких відповідає тематиці дипломного проекту.

За одним керівником закріплюється не більше восьми здобувачів освіти на навчальний рік згідно з наказом Міністерства науки і освіти України від 18.06.2021 р. № 686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової перед вищої освіти» (зі змінами).

3. Функції керівника і студента

Педагогічний працівник циклової комісії – керівник здобувача освіти, який готує дипломний проект, виконує такі функції:

– пропонує здобувачам освіти теми дипломних проектів /кваліфікаційних робіт/ відповідно до напряму своєї діяльності, спеціальності, освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра і

потреб установ, підприємств, організацій на яких студенти проходять переддипломні практики;

- формує разом зі здобувачем освіти завдання на виконання дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/;
- надає допомогу здобувачу освіти у складанні плану підготовки дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ та контролює його виконання;
- рекомендує здобувачу освіти необхідну нормативну, навчальну, довідкову літературу та інші джерела для самостійного опрацювання;
- надає консультативну допомогу здобувачу освіти під час виконання ним дипломного проєкту кваліфікаційної роботи відповідно до нормативів наказу Міністерства науки і освіти України від 18.06.2021 р. № 686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової перед вищої освіти» (зі змінами);
- залучає здобувачу освіти студентів до наукової роботи;
- рекомендує здобувачу освіти бази проходження виробничої практики;
- несе відповідальність за випадки виявлення академічного плагіату у дипломному проєктуванні /кваліфікаційної роботи / здобувача освіти, у разі підписання ним дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ без наявності у студента довідки про перевірку її на плагіат;
- готує об'єктивний відгук на дипломний проєкт /кваліфікаційну роботу/ перед його попереднім захистом на цикловій комісії;
- може брати участь у засіданні циклової комісії під час попереднього захисту дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ та у засіданні екзаменаційної комісії під час захисту дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи.

Керівник несе особисту відповідальність за повноту і якість виконання вищезазначених функцій.

Здобувач освіти – автор дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи /виконує такі функції:

- визначається з темою дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ відповідно до спеціальності, за якою він навчається, та освітньо-професійною програмою;
- разом з керівником формує завдання дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/;
- складає план підготовки дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ і відповідає за його вчасне виконання;
- добирає і опрацьовує законодавчі і нормативні документи, навчальну, наукову й довідкову літературу та інші джерела, зокрема ресурси мережі Інтернет;

- аналізує позиції різних авторів щодо проблем, які мають безпосереднє відношення до теми його дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/;
 - використовує набуті в процесі навчання теоретичні знання і практичні навички;
 - самостійно приймає обґрунтовані рішення;
 - під час проходження переддипломної практики на основі теоретичних положень та методики досліджень ґрунтовно і всебічно вивчає стан справ у реальних умовах об'єкта досліджень та добирає фактичний матеріал;
 - на основі теоретичних положень та зібраного фактичного матеріалу готує розділ, що містить детальну розробку однієї із задач, вирішуваних у дипломному проєктуванні /кваліфікаційній роботі/;
 - готує висновки і подає дипломний проєкт /кваліфікаційну роботу/керівнику на перевірку; – отримує відгук керівника;
 - усуває недоліки, які виявлені у процесі попереднього захисту дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ на цикловій комісії;
 - використовуючи сучасні інформаційні технології, готує презентацію дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ (для інженерних спеціальностей – графічні креслення), яку демонструє під час попереднього захисту на цикловій комісії, а в подальшому на засіданні ЕК;
 - подає електронний варіант завершеного дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ керівнику чи відповідальному від відділення за перевірку робіт на плагіат не пізніше ніж за 10 днів до захисту на засіданні ЕК;
 - переплітає роботу і подає з відгуком керівника завідувачу відділення, який засвідчує своїм підписом її допуск до розгляду на засіданні ЕК;
 - отримує рецензію на роботу від фахівця зі спеціальності та готує відповідь на зауваження;
 - несе персональну відповідальність за наявність плагіату у дипломному проєкт/кваліфікаційній роботі/;
 - доповідає зміст дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ на засіданні ЕК відповідно до графіку, встановленого відділенням.
- Здобувач освіти несе особисту відповідальність за якість дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ та своєчасність його виконання.

4. Підготовка дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ та його структура

Зміст дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/має свідчити про рівень фахової підготовленості здобувача освіти до професійної діяльності, а саме, здатність:

- використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання і практичні навички;

- аналізувати джерела інформації, зокрема наукові;
- узагальнювати зібрані матеріали та застосовувати сучасні методики їх обробки;
- використовувати сучасні інформаційні технології;
- обґрунтовано використовувати вітчизняний та міжнародний досвід при висвітленні досліджуваних питань;
- знаходити аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптувати їх до конкретного предмета (об'єкта) дослідження;
- за результатами аналізу самостійно приймати оптимальні рішення.

Після вибору та затвердження теми здобувач освіти повинен чітко визначити мету роботи, послідовність написання; підібрати відповідну навчальну, методичну та наукову літературу, нормативно-інструктивні матеріали. Допомогу у вирішенні цих питань можуть надавати керівник, завідувач відділення, працівники бібліотеки коледжу та інші уповноважені особи.

Дипломний проєкт /кваліфікаційна робота/ повинен:

- відображати сучасний стан та тенденції економічного розвитку України, враховувати досвід світової економіки;
- показати рівень спеціальної підготовки здобувача освіти студента, який відповідає кваліфікаційним вимогам вибраної спеціальності (освітньо-професійної програми) та здібності і вміння здобувачем освіти застосовувати отримані знання з фахових дисциплін для вирішення практичних задач;
- відображати самостійність і системність підходу здобувача освіти у вирішенні поставлених завдань;
- свідчити про знання здобувача освіти літератури з обраної теми, законодавчих актів України, урядових рішень тощо;
- повністю розкривати тему дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/, мати аргументоване обґрунтування висновків і пропозицій, що представляють практичний інтерес.

Складання плану дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ є важливим етапом підготовчої роботи. Перш ніж його складати, слід ознайомитися з літературними джерелами, які висвітлюють відповідні теоретичні та методичні проблеми. Це дасть здобувачу освіти змогу детальніше уявити структуру роботи, послідовно викласти її зміст, точніше розкрити коло питань, які мають бути вирішені. План повинен концентровано відображати зміст вибраної теми, напрям її дослідження, постановку окремих питань, послідовне, логічне, взаємопов'язане викладання результатів. У процесі написання роботи план може вдосконалюватися.

Структура й зміст дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/, співвідношення розділів визначаються його темою і, як правило, містять:

1. Титульний аркуш.
2. Завдання до виконання дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/.

3. Зміст.
4. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності).
5. Вступ.
6. Основна частина.
7. Охорона праці (за необхідності).
8. Економічна частина (за необхідності).
9. Висновки.
10. Список використаних джерел.
11. Додатки (за необхідності).

Титульний аркуш містить повну назву коледжу, відділення, циклової комісії, тему дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/, код і назву спеціальності (освітньо-професійної програми), прізвище та ініціали автора, прізвище та ініціали керівника, відомості щодо допуску завідувача відповідного відділення роботи до захисту, календарний рік захисту.

Завдання до виконання дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ видається в місячний термін з дня реєстрації наказу про затвердження тем.

Зміст подається на початку дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ містить найменування та номери перших сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

5. Вивчення джерел інформації за темою дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/

Роботу з літературою слід починати зі складання правильного та повного списку підручників, навчальних посібників, монографій, іншої навчальної та наукової літератури з посиланнями на джерело.

Під час складання бібліографії необхідно фіксувати бібліотечні шифри кожного джерела, щоб не витратити часу на повторний пошук.

Вивчення літератури – це активний процес творчого засвоєння матеріалу для вирішення завдань, поставлених у роботі. Результати опрацювання літературного джерела необхідно зафіксувати у вигляді короткого викладення його змісту (виписки цитат, формул із посиланнями на сторінки, на яких вони наведені у літературі).

Для кожної публікації слід зазначати прізвище, ім'я, по-батькові автора, її назву, місце видання, видавництво, рік видання, кількість сторінок (якщо використана журнальна стаття, то вказати назву журналу, рік видання та номер, сторінки, на яких опублікована стаття в даному номері).

Виписки із літературних джерел мають бути короткими і чітко сформульованими.

Працюючи над літературою, необхідно:

- з'ясувати значення термінів та незнайомих слів;

- виділити основне у прочитаному;
- визначити питання, що виникають під час роботи, для подальшого з'ясування їх суті.

6. Збирання матеріалу, його обробка та викладення змісту дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/

Збирання, накопичення та систематизацію теоретичного й практичного матеріалу здобувач освіти студент здійснює під час навчання та проходження виробничих практик. На практиці здобувач освіти ґрунтовно знайомиться з об'єктом дослідження, вивчає організаційні, технологічні та економічні особливості процесу виробництва.

Спочатку систематизований матеріал групується в певні параграфи, розділи, складається детальний план викладення зібраних та опрацьованих даних, будуються аналітичні таблиці, готується необхідний графічний матеріал.

Далі формулюються висновки і пропозиції, що впливають із основного змісту роботи, оцінюється можливість їх упровадження в практику роботи підприємств.

Насамкінець здійснюється редагування змісту дипломного проєкту, уточнюються форма і зміст аналітичних таблиць та графічного матеріалу. Зміст дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ повинен відповідати назві підрозділів і пунктів, викладатись у логічній послідовності, на сторінках тексту слід виділяти окремі абзаци в межах допустимих норм.

7. Порядок перевірки дипломних проєктів/кваліфікаційної роботи/ на наявність плагіату

Перед попереднім захистом дипломного проєкту на цикловій комісії студент надає його електронний варіант разом із заявою щодо самостійного виконання дипломного проєкту відповідальній особі від коледжу для перевірки на наявність плагіату і розміщення в репозитарій коледжу не пізніше ніж за 10 днів до попереднього захисту дипломного проєкту на засіданні випускової циклової комісії.

Порядок перевірки дипломних проєктів на наявність плагіату регламентується вимогами «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Відокремленому структурному підрозділі на наявність плагіату».

Отриманий електронний варіант дипломного проєкту відповідальний від коледжу розміщує в репозитарій для перевірки спеціалізованим програмним продуктом на наявність плагіату.

Після перевірки дипломного проєкту на наявність плагіату здобувачу освіти надається довідка про результати перевірки. Довідка видається протягом 3 днів після розміщення роботи в репозитарій коледжу.

Довідка додається до дипломного проєкту та є обов'язковим документом для допуску його до попереднього захисту та захисту на засіданні ЕК. Максимальний збіг за одним дипломним проєктом не повинен перевищувати 50 %.

У разі виявлення низького відсотку нового матеріалу у дипломному проєкті здобувача освіти (на підставі довідки), керівник попереджає про це здобувача освіти та ініціює рішення про недопуск його дипломного проєкту до попереднього захисту без доопрацювання та повторної перевірки на наявність плагіату, а у випадку відмови автора – інформує про це службовою запискою завідувача відділення.

Здобувачі освіти – автори дипломних проєктів – несуть відповідальність за несвоєчасне подання дипломного проєкту для перевірки на наявність плагіату, у порядку, визначеному «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету». Керівник дипломного проєкту несе відповідальність за перевірку роботи студента у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

Допуск до перегляду результатів перевірки дипломного проєкту мають: директор коледжу, заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувачі відділення та комісії, створені наказом директора коледжу.

8. Попередній захист дипломного проєкту

Попередній захист дипломного проєкту є обов'язковим, проводиться за графіком, затвердженим заступником директора з навчально-виховної роботи (за 10-15 днів до засідання Екзаменаційної комісії із захисту дипломного проєкту). На попередній захист здобувач освіти повинен принести дипломний проєкт (у незброшурованому вигляді), який буде представлено до захисту.

Попередній захист є репетицією захисту дипломного проєкту перед Екзаменаційною комісією, після нього з метою урахування зауважень дипломник доопрацьовує проєкт до остаточного вигляду, зброшуровує пояснювальну записку.

Попередній захист дипломного проєкту носить публічний характер і відбувається на засіданні випускової циклової комісії в присутності керівника проєкту, голови циклової комісії та завідувача відділення.

До попереднього захисту допускаються тільки ті дипломні проєкти, які підписані керівником проєкту, нормоконтролером та пройшли перевірку на плагіат і мають у своєму складі усі необхідні для захисту складові пояснювальної записки та графічної частини в роздрукованому вигляді.

На попередній захист здобувачам освіти має підготувати коротку доповідь (на 5-7 хвилини), в якій викласти актуальність, мету, завдання роботи, яку він

виконував, а також по кожному завданню коротко зазначити, що було зроблено. У кінці своєї доповіді студент має вказати стан готовності роботи.

Здобувачі освіти, які визнані готовими до попереднього захисту, допускаються до останнього. Процес попереднього захисту будується з наступних обов'язкових етапів:

- усний виступ здобувача освіти, з використанням презентаційних слайдів (до 7 хвилин);
- відповіді на запитання присутніх (до 5 хвилин).

Попередній захист дозволяє скласти певну думку про можливість допуску здобувача освіти до захисту та скорегувати деякі помилки і неточності, що можуть представити роботу в не вигідному ракурсі.

На передзахисті приймається остаточне рішення про допущення чи недопущення здобувача освіти до захисту. Результати передзахисту заносяться до відповідного протоколу засідання випускової циклової комісії та подаються завідувачу відділення зі списками допущених до захисту перед Екзаменаційною комісією.

Рішення комісії щодо результату попередніх захистів здобувачів освіти оголошується після завершення всіх захистів цього засідання.

У випадку позитивного результату попереднього захисту циклова комісія приймає рішення про рекомендацію дипломного проєкту до захисту перед екзаменаційною комісією.

Здобувач освіти, який за результатами розгляду його пояснювальної записки комісією випускової циклової комісії вважається неготовим до попереднього захисту, направляється на доробку дипломного проєкту.

У випадку незадовільного результату попереднього захисту циклова комісія приймає рішення про подальше доопрацювання дипломного проєкту випускником (усунення недоліків) та повторний попередній захист у термін не пізніше ніж за п'ять днів до початку роботи Екзаменаційної комісії або про відрахування здобувача освіти з закладу освіти, як такого, що не виконав індивідуальний навчальний план підготовки фахового молодшого бакалавра.

9. Відгук керівника та рецензія на дипломний проєкт

Завершений дипломний проєкт здобувач освіти подає керівникові для ознайомлення та підготовки відгуку на нього.

Відгук керівника на дипломний проєкт висвітлює рівень використання здобувачем освіти: теоретичних знань для розв'язання поставлених завдань; аналіз методики дослідження; оцінку якості вирішення завдань роботи; аналіз та оцінку запропонованих пропозицій; участь у науково-дослідній роботі впродовж навчання в коледжі; можливість використання пропозицій здобувача освіти в практиці роботи суб'єкта господарювання; наявність професійних навичок зі спеціальності; відношення до виконання роботи; недоліки дипломного проєкту; загальні висновки та оцінку дипломного проєкту.

Керівник оцінює дипломний проєкт записом: “Рекомендується до захисту”, а в разі негативної оцінки – “До захисту не рекомендується”. У випадку негативного висновку щодо допуску здобувача освіти до захисту, це питання виноситься на розгляд засідання циклової комісії за участю керівника.

Кожен дипломний проєкт повинен мати рецензію. До рецензування залучаються фахівці зі спеціальності, які не є працівниками коледжу. Рецензентом може бути фахівець підприємства, установи, організації тощо, де здобувач освіти проходив виробничу переддипломну практику. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці дипломного проєкту.

10. Захист дипломного проєкту

Для захисту дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ щорічно створюються Екзаменаційні комісії, до складу яких входять голова та члени комісії. Головами ЕК призначаються провідні педагогічні працівники – доктори наук і професори, фахівці зі спеціальності з високим рівнем кваліфікації або представники роботодавців, які мають практичний досвід роботи за відповідним фахом. Списки голів ЕК, сформовані завідувачами відділення для всіх спеціальностей, за підписом директора, заступника директора з навчально-виховної роботи подаються для розгляду на засіданні педагогічної ради коледжу. Персональний склад членів ЕК затверджується наказом директора коледжу не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК. Кількість членів (включаючи голову ЕК) становить не більше трьох осіб (в окремих випадках кількість членів ЕК може бути збільшена до шести осіб).

Перед захистом здобувач освіти зобов'язаний ознайомитися з відгуком, проаналізувати його та підготувати відповіді на зауваження.

Безпосередньо на захист здобувач освіти готує доповідь, презентацію та ілюстративний матеріал у вигляді креслень, таблиць, рисунків, які унаочнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно, але погоджує його з керівником. Ілюстративний матеріал має бути забезпечений використанням технічних засобів унаочнення та ілюстрації.

Захист дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ проводиться на відкритому засіданні ЕК при обов'язковій присутності голови та керівника дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ (у випадку відсутності керівника з поважних причин його може представляти голова циклової комісії) і передбачає доповідь випускника, яка структурно будується у послідовності від актуальності теми дослідження до висновків і пропозицій.

Перед початком захисту дипломного проєкту відділення подають до ЕК такі документи:

- зведену відомість про виконання здобувачами освіти навчального плану та отримані ними оцінки;

- дипломний проєкт/кваліфікаційна робота/ здобувача освіти;
- подання керівника;
- рецензія на дипломний проєкт;
- індивідуальний навчальний план здобувача освіти заповнений та скріплений печаткою.

До ЕК можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову та практичну цінність виконаної роботи: друквані статті за темою дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/, документи, що вказують на практичне застосування її результатів.

До захисту не допускаються здобувачі освіти, які не виконали вимоги індивідуального навчального плану, і на момент подання до захисту дипломного проєкту /кваліфікаційної роботи/ мають академічну заборгованість.

Дата захисту визначається графіком засідань ЕК, що затверджується директором коледжу і доводиться завідувачем відділення до відома голови, членів ЕК та здобувачів освіти за два тижні до дня початку роботи ЕК.

Проведення засідання ЕК при захисті дипломного проєкту включає:

- оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по батькові здобувача освіти, теми його дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/;
- оголошення здобутків здобувача освіти (наукових, творчих, рекомендацій випускової циклової комісії);
- доповідь здобувача освіти у довільній формі про сутність дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/, основні технічні (наукові) рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал, визначений завданням на виконання дипломного проєкту, слайди, мультимедійні проектори, аудіо-, відеоапаратура тощо;
- відповіді на запитання членів ЕК;
- оголошення секретарем ЕК відгуку керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи випускника в процесі підготовки дипломного проєкту;
- відповіді здобувача освіти на зауваження керівника дипломного проєкту; – оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

Процедура захисту дипломного проєкту/кваліфікаційної роботи/ протоколюється секретарем ЕК.

Рішення ЕК про оцінку захисту дипломних проєктів/кваліфікаційної роботи/, а також про видачу випускникам дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення коледжу, присудження освітньо-професійного ступеня фахової передвищої освіти «Фаховий молодший бакалавр» та присвоєння відповідної кваліфікації приймається на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів ЕК, які брали участь в її засіданні. При однаковій кількості голосів голова ЕК має вирішальний голос. Оцінки виставляє кожен член ЕК, а голова підсумовує їх результати по кожному здобувачу освіти.

Усі засідання Екзаменаційної комісії протоколюються. У протоколи вносяться оцінки, отримані при захисті дипломного проекту/кваліфікаційної роботи/, записуються питання, що ставилися, особливі думки членів комісії, вказується здобутий освітньо-професійний ступінь (кваліфікація), а також, який документ про освіту (кваліфікацію) видається випускнику, що закінчив Відокремлений структурний підрозділ «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету». Протоколи підписують голова та члени екзаменаційної комісії, які брали участь у засіданні. Після закінчення роботи Екзаменаційної комісії голова комісії складає звіт і подає його директору коледжу. У звіті голови Екзаменаційної комісії відбивається аналіз рівня підготовки випускників та якості виконання дипломних проектів/кваліфікаційної роботи/ сучасним вимогам, характеристика знань здобувачів освіти, недоліки в підготовці з окремих дисциплін, даються рекомендації щодо поліпшення освітнього процесу. Звіт голови та результати роботи Екзаменаційної комісії обговорюється на засіданні Педагогічної ради коледжу.

Дипломні проекти/кваліфікаційні роботи/ зберігаються в архіві коледжу протягом п'яти років, потім списуються в установленому порядку.

Результати захисту дипломного проекту/кваліфікаційної роботи/ оголошуються у день захисту після оформлення протоколів засідання ЕК.

Дипломні проекти/кваліфікаційної роботи/, що містять особливо важливі рішення, пропозиції, можуть бути рекомендовані ЕК до опублікування у фахових виданнях.

Здобувач освіти, який при захисті дипломного проекту отримав незадовільну оцінку, відраховується з коледжу і йому видається академічна довідка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту дипломного проекту протягом наступних трьох років. Повторно дипломний проект виконується за наявності заяви здобувача освіти про допуск до захисту, дозволу директора коледжу та рішення випускової циклової комісії про затвердження теми дипломного проекту і призначення керівника.

Якщо захист дипломного проекту не відбувся з поважних причин, про що здобувач освіти має подати відповідні документи, директор коледжу може продовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ЕК із захисту дипломних проектів, але не більше ніж на один рік. Незалежно від причин, повторний захист дипломного проекту в той же рік не допускається.